

N:o 70.

Herr Pehr Ericsson från Gefleborgs län: Om gästgifveri-, håll-, reserv- och postskjutsens skiljande från jordbruket samt om erforderliga medels anvisande för detta ändamål.

Af den mängd bördor, som trycka jordbruket, är onekligen skjutsningsbesväret den orättvisaste och på många orter högst betungande, som besynnerligt nog ännu ej kunnat ordnats på sådant sätt, att jordbrukaren ej mera deraf betungas än andra samhällsklasser. Oaktadt denna fråga vid så många föregående riksdagar utgjort ett öfverläggningsämne, och genom den utredning frågan dervid fått, det blifvit ådagalagdt huru orättvist denna börda tillkommit under våldsgästningens och förtryckets tider, och huru den sedan som ett jernok varit fastad vid jorden, hafva de ofta upprepade fordringarne om en jemnare fördelning af detta besvär ännu ej blifvit behjertade. Änskönt allmogen en gång löst sig fri från detta besvär, måste den det oaktadt ännu icke allenast utgöra detsamma in natura, utan tillika erlægga den för detsammas aflyftande åtagna lösen. Kan någon större orättvisa och obillighet framdragas? Jag tviflar derpå.

Under tidernas längd har detta besvär blifvit allt mer och mer betungande, i samma mån som myntvärdet fallit utan motsvarande förhöjning i skjutslegan, som lemnar den skjutsskyldige full ersättning för detta besvär. Att skjutslegan på de flesta ställen ej utgör någon billig ersättning, bevisar den höga ersättning, som de skjutsskyldige måste erlægga till skjutsentreprenörerne, som i vissa orter uppgår till två-, tre- och fyrahundra Riksdaler på mantal om år.

Det torde väl invändas, att genom lättare kommunikationer skjutsen under sednare tider betydligt förminskats och på vissa ställen nästan upphört, men detta är ett faktum, som visar att skjutstungans qvarhållande vid jorden utgör en ännu större orättvisa än förut, i det att vissa orter, som blifvit genomkorsade af jernvägar, på Statens bekostnad erhållit denna lindring i skjutsbördan, då andra orter, som ännu ej fått några jernvägar och kanske ännu i mansåldrar ej få några sådana, få draga samma tunga som förut, änskönt de deltagit i beredandet af lindring för andra.

Det finnes derföre ingen annan rättsgrund för fördelningen af detta onus, än att detsamma lyftas från jordbruket och öfvertages af Staten. Man invänder väl, att den erforderliga summan skall blifva för stor att bäras af Statsverket i

sin helhet, men huru mycket mera betungande måste den då ej vara, när den måste bäras ensamt af ej fullt hälften af den i mantal satta jorden, eller af 31,615 mantal, då 34,610 mantal äro derifrån befriade.

Skjutsningsbesvärets historiska tillkomst, det tryckande i denna servitut, ej blott för den enskilde jordbrukaren utan äfven för jordbruket i allmänhet, de orättvisor hvartill detta besvär föranleder och hvilka ovillkorligt måste blifva förknippade dermed, så länge skjutsningskyldigheten i sin nuvarande form qvarstår; allt detta har så fullkomligt blifvit skildradt och utredt vid 1856--1858 årens riksdag af Allmänna Besvärs- och Ekonomi-Utskottet, som ock vid sednare riksdagar af Sammansatta Stats- samt Allmänna Besvärs- och Ekonomi-Utskotten, att allt vidare ordande derom tycks vara öfverflödigt.

Under förhoppning att Riksdagen tager denna fråga i noga öfvervägande, får jag vördsamt föreslå:

att gästgifveri-, håll-, reserv- och postskjutsen skiljes från jordbruket och öfvertages af Staten, samt att erforderliga medel dertill måtte anslås.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 23 Januari 1868.

Pehr Ericsson
från Gefleborgs län.

Häruti förenar sig *Pehr Pehrsson* från Gefleborgs län.

N:o 71.

Af Herr J. Jonasson från Kronobergs län: *Om förändring i sättet för indrifning af resterande kommunalutskylder.*

Det har visat sig att en ganska stor del af de kommunalskattskyldige på landet i dessa svåra penningtider vid uppboärsstämmorna ej förmå att betala